

Rekenkamer Hilversum

Jaarverslag 2025

Rekenkamer Hilversum

Jaarverslag 2025

Rekenkamer Hilversum

Dudokpark 1
1201 GM HILVERSUM
rekenkamer@hilversum.nl

Februari 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Uitvoering onderzoeken	5
2.1 Onderzoek naar de toegankelijkheid van de dienstverlening	5
2.2 DoeMee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht	6
2.3 Nazorgonderzoek naar jeugdhulp	9
2.4 Nieuw onderzoek naar informatiebeveiliging	11
2.5 Nieuw onderzoek naar grote projecten	11
3. Doorwerking van aanbevelingen	12
3.1 Aanbevelingenregister	12
3.2 Monitoring aanbevelingen	12
4. Overige activiteiten	13
4.1 Interne contacten	13
4.2 Communicatie	14
4.3 Netwerksamenwerking	14
4.4 Zelfevaluatie	14
5. Financieel overzicht 2025	15

Voorwoord

Geachte raad,

Voor u ligt het jaarverslag van de Rekenkamer Hilversum.

In 2025 heeft de rekenkamer drie onderzoeken afgerond: het onderzoek naar de toegankelijkheid van de gemeentelijke dienstverlening, het DoeMee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht en het nazorgonderzoek naar jeugdhulp.

Ook zijn afgelopen jaar twee onderzoeken opgestart: het onderzoek naar informatiebeveiliging en het onderzoek naar grote projecten. De resultaten van deze onderzoeken worden gepresenteerd in 2026.

Per 1 april 2025 kent de Rekenkamer Hilversum een gewijzigde samenstelling: Katja Bongers heeft per die datum de rekenkamer na ruim 14 jaar lidmaatschap verlaten. Als nieuw lid mocht de rekenkamer Geert van der Velden welkom heten. Ook is rekenkamerlid Marijn Plomp per 1 april 2025 herbenoemd voor een nieuwe termijn van zes jaar.

Uiteraard wil ik graag het college van burgemeester en wethouders, griffie en ambtelijke organisatie namens de Rekenkamer Hilversum hartelijk danken voor de goede samenwerking in het afgelopen jaar. De rekenkamer hoopt deze prettige samenwerking in 2026 voort te kunnen zetten.

Voor meer informatie over de Rekenkamer Hilversum en al onze publicaties verwijzen wij u graag naar onze website [Rekenkamer Hilversum | Hilversum Mediastad](#). Via deze website kunnen inwoners van Hilversum ook suggesties doen voor onderzoek door de rekenkamer.

Graag gaan wij ook in 2026 weer voor u aan de slag!

Namens de Rekenkamer Hilversum,

Erwin Derks
Voorzitter

1. Inleiding

De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. Onafhankelijk ten opzichte van raad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie, maar ook onafhankelijk ten opzichte van burgers, bedrijven en instellingen van Hilversum. Het is de taak van de rekenkamer om het bestuur dat de gemeente voert te onderzoeken op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. De rekenkamer let daarbij ook op de randvoorwaarden van goed bestuur. Dat wil zeggen dat ze ook oog heeft voor zaken als integriteit, democratische besluitvorming en publieke verantwoording. De rekenkamer richt zich met haar conclusies en aanbevelingen in de eerste plaats tot de gemeenteraad. Met haar onderzoeken wil de rekenkamer bijdragen aan een beter bestuur in Hilversum en het vertrouwen van de burger in het gemeentebestuur vergroten.

De samenstelling van de rekenkamer was in 2025 als volgt:

Leden:

- Erwin Derks (voorzitter)
- Marijn Plomp (lid)
- Marleen van de Kerkhof (lid)
- Geert van der Velden (lid, per 1 april 2025)
- Katja Bongers (lid, tot 1 april 2025)

Secretaris:

- Eva de Spa

In dit jaarverslag legt de rekenkamer verantwoording af over haar activiteiten in 2025 en de besteding van de financiële middelen. Ook de onderzoeken die in 2024 zijn uitgevoerd en die in 2025 zijn gepresenteerd aan de raad komen in dit jaarverslag aan de orde.

2. Uitvoering onderzoeken

2.1 Onderzoek naar de toegankelijkheid van de dienstverlening

In de periode van januari 2024 tot en met december 2024 heeft de rekenkamer een onderzoek naar de toegankelijkheid van de gemeentelijke dienstverlening uitgevoerd.

Doel onderzoek

Gemeenten zijn er voor al hun inwoners en iedereen moet dan ook de diensten van een gemeente kunnen gebruiken. Het is daarom belangrijk dat de dienstverlening van gemeenten toegankelijk is voor alle inwoners. De rekenkamer was benieuwd hoe toegankelijk de dienstverlening van de gemeente Hilversum is voor haar inwoners. De rekenkamer heeft de verschillende dienstverleningskanalen (digitaal, fysiek, en telefonisch) onder de loep genomen en heeft zich gericht op de toegankelijkheid van de dienstverlening voor alle inwoners (met én zonder enige vorm van beperking).

Conclusies

De rekenkamer kwam op grond van haar onderzoek tot de volgende conclusies:

De algemene indruk van de rekenkamer is, dat de gemeente al veel aandacht besteedt aan het thema toegankelijkheid van de dienstverlening en dit doet langs de wettelijke en gemeentelijke kaders. Er zijn meerdere dienstverleningskanalen voor inwoners beschikbaar die grotendeels goed functioneren, en er wordt samengewerkt met een Werkgroep Toegankelijkheid waarin verschillende doelgroepen zijn gerepresenteerd. De betrokkenheid en bereidheid van medewerkers om zich in te zetten voor het vergroten van de toegankelijkheid van de dienstverlening is groot.

De belangrijkste mogelijkheid tot verbetering ziet de rekenkamer op dit moment in het breed onder de aandacht brengen van de visie op dienstverlening binnen de organisatie, het concretiseren van de doelstellingen en het stimuleren van domein- en teamoverstijgende samenwerking. Ook is een aantal concrete verbeteringen te realiseren die de fysieke en digitale toegankelijkheid van de dienstverlening direct vergroten.

De bovenstaande hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende deelconclusies:

1. De gemeente Hilversum besteedt actief aandacht aan toegankelijkheid van haar dienstverlening.
2. Er is behoefte aan een structurele, integrale aanpak.
3. De fysieke toegankelijkheid van de publiekslocaties van de gemeente voldoet grotendeels aan de eisen.
4. De digitale toegankelijkheid voldoet grotendeels aan de voorschriften.
5. De rol van de raad is ten aanzien van de toegankelijkheid van de dienstverlening nog beperkt.

Aanbevelingen

De rekenkamer heeft de volgende aanbevelingen geformuleerd:

Aan het college:

1. Geef de visie op dienstverlening breed aandacht in de organisatie.
2. Concretiseer toegankelijkheidsdoelen en monitor de voortgang.
3. Zorg voor integrale borging van het thema toegankelijkheid van de dienstverlening en domeinoverstijgende samenwerking.
4. Besteed blijvend aandacht aan de fysieke toegankelijkheid van publiekslocaties.
5. Werk aan uitbreiding van de toegankelijkheidsfuncties van de digitale dienstverlening.
6. Vergroot de digitale toegankelijkheid door het vermijden van beleidstaal.
7. Betrek inwoners en organisaties bij de (door)ontwikkeling van beleid.

Aan de raad:

1. Overweeg om periodiek een 'oefensessie toegankelijkheid' te organiseren.

Besluitvorming door de gemeenteraad

De resultaten van het onderzoek zijn op 26 februari 2025 behandeld in de Commissie Bestuur en Economie. De commissie adviseerde unaniem positief en adviseerde daarbij agendering zonder debat. In de raadsvergadering van 5 maart 2025 besloot de raad de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

In reactie op het verzoek van diverse fracties om de opvolging van de aanbevelingen specifieker te maken en hieraan deadlines te koppelen, zegde Wethouder Göbbels toe de opvolging van de aanbevelingen zo snel mogelijk verder te concretiseren en uit te voeren en daarbij de suggestie van de commissie mee te nemen om een testgroep toegankelijkheid breder vanuit de gemeente te betrekken bij toekomstige evaluaties van de toegankelijkheid (T25-19). In een raadsinformatiebrief van 18 september 2025 is aan deze toezegging gehoor gegeven.

2.2 DoeMee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht

In de periode februari tot en met november 2024 heeft de rekenkamer meegedaan aan het landelijke DoeMee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers (VVR) naar de energiebesparingsplicht. Omdat dit landelijke onderzoek te weinig informatie opleverde die specifiek voor Hilversum van toepassing was, heeft de rekenkamer aansluitend aan dit onderzoek aanvullende vragen gesteld aan de ambtelijke organisatie. Op basis van deze aanvullende informatie heeft de rekenkamer twee aanbevelingen geformuleerd en een notitie opgesteld welke voor bestuurlijke wederhoor is overlegd.

Doel onderzoek

Sinds 1993 geldt de verplichting voor bedrijven en instellingen om zuinig om te gaan met energie. Sinds 2008 zijn bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kWh stroom of 25.000 m³ aardgas gebruiken verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Bedrijven en instellingen zijn vanaf 1 juli 2019 verplicht eens in de vier jaar actief informatie te verstrekken over de energiebesparende maatregelen die zij hebben genomen. De energiebesparingsplicht en de informatieplicht zijn per 1 juli 2023 toegevoegd aan het zogenoemde (verplichte) basistakenpakket van omgevingsdiensten. Het is sindsdien dus de omgevingsdienst die het toezicht behoort uit te voeren in opdracht van het bevoegd gezag.

In 2024 is op initiatief en onder begeleiding van de Vereniging van Rekenkamers (VRR) onderzoek gedaan naar het toezicht op en de handhaving van de energiebesparingsplicht van bedrijven en instellingen en de bijbehorende informatieplicht. Met als onderzoeksvraag: welke inspanningen plegen gemeenten en provincies bij het toezicht en de handhaving van de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing en wat zijn daarvan de resultaten? De Rekenkamer Hilversum heeft aan dit zogeheten DoeMee-onderzoek deelgenomen, net als 110 andere gemeenten en 12 provincies.

Conclusies uit het landelijke onderzoek

Uit het landelijke onderzoek komen de volgende conclusies naar voren:

1. Landelijke en provinciale middelen hebben intensivering van de controle en handhaving op de energiebesparingsplicht mogelijk gemaakt.
2. Door het tijdelijke karakter van de intensiveringen is er een gebrek aan continuïteit bij de omgevingsdiensten, dit uit zich bijvoorbeeld in het niet in kunnen zetten van vast personeel.
3. Er is bij gemeenten, provincies en omgevingsdiensten geen volledig zicht op bedrijven en instellingen die moeten voldoen aan de energiebesparingsplicht en de plicht hier inlichtingen over te geven.
4. Er is gebrekkig zicht op zowel het energiebesparingspotentieel als de gerealiseerde energiebesparing.
5. De complexe regelgeving vereist specialistische toezichthouders bij omgevingsdiensten.

Bevindingen uit het aanvullende onderzoek

Uit de aanvullende vragen die de rekenkamer aan de organisatie heeft gesteld kwamen de volgende bevindingen naar voren:

- De energiebesparingsplicht en de informatieplicht zijn per 1 juli 2023 toegevoegd aan het zogenoemde (verplichte) basistakenpakket van omgevingsdiensten.
- Er zijn twee gemeenten die toezicht en handhaving op de verplichtingen ook na 1 juli 2023 nog zelf uitvoeren. Een van deze gemeenten is Hilversum.
- De gemeente Hilversum heeft het toezicht op het voldoen aan de energiebesparingsplicht en de informatieplicht in 2024 nog grotendeels zelf uitgevoerd. Ook in 2025 zal dit nog het geval zijn.
- De gemeente geeft aan goed zicht te hebben op het aantal bedrijven en instellingen dat valt onder de energiebesparings- en informatieplicht en voert zelf energiecontroles uit in het kader van 'Stimulerend toezicht'. Hiervoor wordt een subsidie ontvangen van de provincie Noord-Holland die in 2025 afloopt. Alle bedrijven en instellingen worden in 2024 of 2025 bezocht, zo wordt aangegeven. Daarbij worden afspraken gemaakt over het toepassen van nog ontbrekende maatregelen.
- Via raadsinformatiebrieven informeert het college de gemeenteraad over de overdracht van taken aan de omgevingsdienst en over jaarrapportages van de omgevingsdienst. In deze raadsinformatiebrieven mist onder andere informatie over een overdrachtsdatum van taken aan de omgevingsdienst (Raadsinformatiebrief 2024-17 van 15 maart 2024). En tevens mist informatie over de mate waarin aan de energiebesparingsplicht en de informatieplicht wordt voldaan (Raadsinformatiebrief 2024-50 van 22 juli 2024 met als bijlage de OFGV-jaarrapportage 2023 Hilversum).
- Voor 2026 moet over de uitvoering van energietaken nog een besluit worden genomen. Vanaf 2027 zullen de energietaken als basistaak worden uitgevoerd door de OFGV voor alle deelnemers en dus voor Hilversum.
- Ook de rekenkamer van de gemeente Wijdmeren heeft deelgenomen aan het DoeMee-onderzoek. Voor Wijdmeren geldt dat de taak van toezicht houden op de

energiebesparingsplicht, die belegd is bij de OFGV, is opgeschort. Er bestaat dan ook geen inzicht in de aard en de omvang van de bedrijven en instellingen in de gemeente Wijdmeren die moeten voldoen aan de energiebesparings- en informatieplicht, en dus ook niet in de mate waarin aan de energiebesparingsplicht wordt voldaan.

Aanbevelingen

De rekenkamer heeft de volgende aanbevelingen geformuleerd:

Aan het college:

1. Ga tijdig – dus ruim voor het aflopen van de subsidie van de provincie – in gesprek met de OFGV over de mogelijke overdracht van de toezichtstaken met betrekking tot de energiebesparingsplicht en informatieplicht per 2026. Stem met de gemeente Wijdmeren af of en wanneer een gezamenlijke opdracht aan de OFGV kan worden geformuleerd, met het oog op de voorgenomen fusie per 1 januari 2027.

Aan de raad:

1. Hou toezicht op de totstandkoming van afspraken over de overdracht van voornoemde taken aan de OFGV. Vraag het college hierbij concrete afspraken te maken over de rapportage van de OFGV aan de gemeente over de mate waarin aan de energiebesparingsplicht en de informatieplicht wordt voldaan, en geef aan hoe u als raad hierover geïnformeerd wilt worden.

Besluitvorming door de gemeenteraad

De resultaten van het onderzoek zijn op 2 juli 2025 behandeld in de Commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid. In de raadsvergadering van 9 juli 2025 besloot de raad de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

Met amendement A25/63 – “Aanbevelingen rekenkamer Energiebesparingsplicht direct overnemen” geeft de raad het college de opdracht om de aanbeveling van de rekenkamer aan de raad uit te voeren door:

- a) Voor januari 2027 afspraken te maken met de OFGV over de overdracht van taken ten aanzien van de energiebesparingsplicht en de raad hierover te informeren in een raadsinformatiebrief.
- b) In het bestuur van de OFGV aandacht te vragen voor een deugdelijke rapportage, in de jaarlijkse begroting en jaarstukken, over de mate waarin aan de energiebesparingsplicht wordt voldaan.
- c) De raad hierover te informeren via de gebruikelijke weg van de behandeling van zienswijzen op begroting en jaarstukken van de OFGV.

2.3 Nazorgonderzoek naar jeugdhulp

In de periode oktober 2024 tot en met juli 2025 heeft de rekenkamer een nazorgonderzoek uitgevoerd naar jeugdhulp in de gemeente Hilversum.

Doel onderzoek

Om de effectiviteit van de rekenkamer te bevorderen voert de rekenkamer periodiek onderzoek uit naar de doorwerking van haar onderzoeksresultaten; een zogenaamd nazorgonderzoek. Met een nazorgonderzoek onderzoekt de rekenkamer of de aanbevelingen van een eerder rekenkameronderzoek daadwerkelijk effect hebben gehad. Daarnaast ziet de rekenkamer het uitvoeren van nazorgonderzoek als een belangrijk instrument om de controlerende taak van de raad te ondersteunen. Heeft het college van burgemeester en wethouders de verbetervoorstellen van de rekenkamer, die door de raad zijn overgenomen, doorgevoerd in het gemeentelijk functioneren?

De rekenkamer was benieuwd in hoeverre uitvoering is gegeven aan de besluitvorming door de raad naar aanleiding van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in 2019. Op 25 september 2019 heeft de raad de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer unaniem overgenomen. De rekenkamer is benieuwd hoe het er inmiddels voor staat en wil tevens een doorkijkje meegeven naar wat er in de nabije toekomst te verwachten valt. Daartoe wil de rekenkamer onder meer onderzoeken hoe de uitgaven voor jeugdhulp in Hilversum zich hebben ontwikkeld en hoe die uitgaven zich verhouden tot de ontvangen Rijksbijdrage. Ook wordt aandacht besteed aan actuele ontwikkelingen en mogelijke kansen en bedreigingen die daarmee samenhangen.

Conclusies

De rekenkamer kwam op grond van haar onderzoek tot de volgende conclusies:

De gemeente Hilversum heeft de afgelopen vijf jaar duidelijke stappen gezet in het verbeteren van het jeugdhulpbeleid en de uitvoering daarvan. Er is meer samenhang en samenwerking en meer focus op preventie en integrale hulp. De gemeente Hilversum vertaalt landelijke en regionale ontwikkelingen naar de lokale praktijk en neemt daarin binnen de regio de regie. Er zijn extra professionals ingezet, zoals gezinsregisseurs en praktijkondersteuners, wat de toegankelijkheid en continuïteit van de hulp ten goede komt. Het blijkt dat inwoners over het algemeen tevreden zijn over de geboden hulp en dat jeugdconsulenten en hulpverleners positief gewaardeerd worden. De meeste aanbevelingen uit het eerdere onderzoek uit 2019 zijn opgevolgd, behalve het opstellen van een sociale kaart (een overzicht van hulpaanbieders voor inwoners en voor professionals), die nog steeds in ontwikkeling is.

Uit het onderzoek blijkt ook dat er nog aandachtspunten zijn binnen de jeugdhulp in Hilversum. Ouders ervaren het zorglandschap nog vaak als onoverzichtelijk en moeilijk toegankelijk. Het vinden van de juiste hulp kost veel tijd en energie, en de overgang van jeugdhulp naar volwassenenzorg verloopt niet altijd soepel. De rol van de gemeente in het jeugdhulpproces is voor veel gezinnen onduidelijk. De gemeente wordt vaak pas laat in het traject zichtbaar, terwijl ouders juist behoefte hebben aan vroege signalering, duidelijke informatie en toegankelijke routes naar hulp. De afstemming en samenwerking tussen de gemeente en partners kan verder worden verbeterd, net als het gebruik van managementinformatie. Raadsleden geven aan dat zij onvoldoende beschikken over heldere en tijdige informatie om het jeugdhulpbeleid effectief te kunnen sturen.

De bovenstaande hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende deelconclusies:

1. Aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek zijn grotendeels opgevolgd, maar er is behoefte aan een sociale kaart.
2. De behoefte aan een gezamenlijke leer- en verbetercyclus blijft groot als gevolg van een versnipperde samenwerking tussen gemeente en partners.
3. Toegang tot hulp is voor inwoners nog steeds lastig.
4. Ouders zijn tevreden over geboden hulp en begeleiding tijdens trajecten.
5. De overgang van 18- naar 18+ blijft voor gezinnen een bron van zorg en onzekerheid.
6. Uitgaven aan jeugdhulp lijken in lijn met de Rijksbijdrage.
7. De raad ervaart weinig zicht op de effecten van beleid.
8. Hilversum anticipeert goed op beleidsontwikkelingen.

Aanbevelingen

De rekenkamer heeft de volgende aanbevelingen geformuleerd:

Aan het college:

1. Ontwikkel en implementeer een sociale kaart.

Ontwikkel en implementeer een toegankelijke en actuele sociale kaart voor zowel professionals als inwoners. Zorg ervoor dat deze onder de aandacht gebracht en gehouden wordt en evalueer inhoud en gebruik van de sociale kaart periodiek.

2. Investeer in een structurele leer- en verbetercyclus met partners.

Zet gezamenlijk met de (belangrijkste) samenwerkingspartners een gezamenlijke leer- en verbetercyclus op, ontwikkel een gezamenlijke wijze van monitoren en zorg voor blijvende aandacht voor mogelijke verbeteringen vanuit het perspectief van inwoners in de gesprekken tussen gemeente en partners.

3. Versterk de nabijheid en toegankelijkheid van hulp voor inwoners.

Versterk de nabijheid en toegankelijkheid van hulp voor inwoners door in te zetten op betere beschikbaarheid van informatie op logische plekken voor gezinnen, op vroegsignalering door nauwe(re) samenwerking met onder meer scholen, kinderopvang en huisartsen en op een actieve(re) rol van het Sociaal Plein als ankerpunt voor gezinnen die hulp ontvangen.

4. Intensiveer de begeleiding bij de overgang van 18- naar 18+.

Intensiveer de begeleiding bij de overgang van 18- naar 18+ door de voorbereiding op mogelijke volwassenhulp al vanaf 16,5 jaar structureel onderdeel te maken van het ondersteuningsplan en door extra aandacht voor de groep gezinnen die nog niet in beeld is bij het Sociaal Plein.

Aan de raad:

1. Neem regie op informatiewensen en versterk de eigen sturingsrol.

Versterk de eigen regie door afspraken te maken over rapportages, het organiseren van dialoog door middel van themabijeenkomsten en werkbezoeken en vraag om beleidsalternatieven en scenario's bij financiële en inhoudelijke afwijkingen.

Besluitvorming door de gemeenteraad

De resultaten van het onderzoek zijn op 1 oktober 2025 behandeld in de Commissie Zorg, Welzijn en Samenleving. De commissie adviseerde unaniem positief en adviseerde daarbij het onderwerp zonder debat in de raad te agenderen.

In de raadsvergadering van 15 oktober 2025 besloot de raad de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

2.4 Nieuw onderzoek naar informatiebeveiliging

In het laatste kwartaal van 2024 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar de informatiebeveiliging van de gemeente Hilversum. Gemeenten hebben als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein steeds meer (bijzondere) persoonsgegevens in beheer. Ook wordt steeds meer informatie digitaal opgeslagen en overgedragen en worden systemen en data steeds vaker aan elkaar gekoppeld. Het belang van gemeenten om de informatiebeveiliging op orde te hebben, is als gevolg van deze ontwikkelingen aanzienlijk toegenomen. De rekenkamer vraagt zich af hoe weerbaar de gemeente is tegen dreigingen als cybercriminaliteit.

Status van het onderzoek

Dit onderzoek is in het vierde kwartaal van 2024 opgestart en zal naar verwachting worden afgerond in het tweede kwartaal van 2026.

2.5 Nieuw onderzoek naar grote projecten

In het laatste kwartaal van 2025 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar grote projecten. De gemeente Hilversum heeft een groot aantal projecten in voorbereiding en uitvoering. Veel van deze projecten richten zich op het fysieke en ruimtelijke domein. Alle grote projecten nemen bij elkaar een belangrijk deel van het budget van de gemeente voor hun rekening. Bovendien zijn projecten een belangrijk middel voor de gemeente om maatschappelijke doelen te bereiken, denk aan goede onderwijshuisvesting, een veilige openbare ruimte en voldoende woningen. De gemeenteraad heeft de rekenkamer, gegeven het financiële en maatschappelijke belang, daarom gevraagd onderzoek te doen naar grote projecten. De rekenkamer van Hilversum wil in dit onderzoek graag te weten komen hoe de gemeente Hilversum grote projecten organiseert en beheerst en welke leerpunten de gemeente (raad, college en ambtelijke organisatie) kan halen uit ervaringen in de praktijk.

Status van het onderzoek

Dit onderzoek is in het vierde kwartaal van 2025 opgestart en zal naar verwachting worden afgerond in het derde kwartaal van 2026.

3. Doorwerking van aanbevelingen

Om de doorwerking van rekenkameronderzoeken kracht bij te kunnen zetten heeft de rekenkamer enkele middelen in handen. Het ene middel is het rapporteren in het jaarverslag over de stand van zaken met betrekking tot de aanbevelingen uit eerdere onderzoeken. Het andere is het uitvoeren van een nazorgonderzoek (of opvolgingsonderzoek). Met een nazorgonderzoek (zoals in 2025 het onderzoek naar jeugdhulp) controleert de rekenkamer of de aanbevelingen uit een eerder rekenkamerrapport daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Het doel is de gemeenteraad te informeren over de doorwerking, de effectiviteit van verbetermaatregelen en de uiteindelijke realisatie van toegezegd beleid.

Een ander middel waarmee zowel de gemeenteraad als het college geïnformeerd wordt over de voortgang van de rekenkameraanbevelingen is het aanbevelingenregister. Dit register dient als instrument om de voortgang van de uitvoering van adviezen van de rekenkamer te monitoren. Dit register ondersteunt zowel het college als de gemeenteraad bij het waarborgen van de implementatie van de rekenkameraanbevelingen.

3.1 Aanbevelingenregister

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers (Wvdr) van kracht geworden. Het doel van de Wvdr is om een sluitend, wettelijk stelsel te creëren voor gedegen, onafhankelijk rekenkameronderzoek ter ondersteuning aan de gemeenteraad en voor de doorwerking van het onderzoek in de gemeentelijke praktijk. Volgens de Wvdr moet het college jaarlijks aan de raad laten weten wat er met de aanbevelingen van de rekenkamer aan het college is gedaan (art. 185a Gw). Naar aanleiding van deze (ook voor Hilversum) nieuwe verplichting heeft het presidium op 11 juli 2023 besloten dat:

- het college jaarlijks voor 1 maart (op hoofdlijnen) rapporteert over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer, die gericht zijn aan het college.
- de griffie jaarlijks voor 1 maart (op hoofdlijnen) rapporteert over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer, die gericht zijn aan de raad.
- de bovenstaande rapportages van het college en de griffie samen met het jaarverslag van de rekenkamer, jaarlijks geagendeerd worden in de commissie Bestuur en Economie.
- de bovenstaande afspraken gelden voor de rekenkameronderzoeken vanaf 1 januari 2023, de datum waarop de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking is getreden.

Met het aanbevelingenregister wordt uitvoering gegeven aan de besluitvorming van het presidium van 11 juli 2023 om de aanbevelingen van de Rekenkamer Hilversum jaarlijks te monitoren.

3.2 Monitoring aanbevelingen

Het aanbevelingenregister is op 27 maart 2024 voor de eerste keer besproken in de commissie Bestuur en Economie, samen met het jaarverslag van de rekenkamer. Daarmee is het instrument van kracht geworden voor college en raad, dat ervoor zorgt dat aanbevelingen van de rekenkamer in beeld blijven tot deze zijn uitgevoerd of in proces gebracht. Tijdens deze eerste bespreking van het aanbevelingenregister werden de aanbevelingen uit twee rekenkameronderzoeken besproken; het onderzoek naar de effectiviteit van het woonbeleid (2023) en het nazorgonderzoek naar vastgoed (2023). Het presidium heeft op een later moment, op voorstel van de griffie, concrete afspraken gemaakt over de nog openstaande (nog niet opgepakt of nog in uitvoering) aanbevelingen van de rekenkamer aan de raad.

Op 28 mei 2024 heeft het presidium besloten dat voortaan enkel het instrument wordt vastgesteld met één oordeelsvormende ronde: is men het eens met de voorgestelde kleur (groen, geel of rood) die aan aanbevelingen wordt gegeven? De aanbevelingen worden sindsdien niet meer inhoudelijk in de commissie besproken. Immers zullen er de komende jaren steeds meer onderzoeken aan het register worden toegevoegd, wat het uiteindelijk onmogelijk zal maken om alle aanbevelingen in één vergadering te kunnen bespreken. Vooraf kan schriftelijk aan het college of de griffie worden gevraagd waarom voor een bepaalde kleur is gekozen. Eventuele wijzigingen in het register kunnen op advies van de commissie Bestuur en Economie of via een amendement worden gerealiseerd. De gemeenteraad kan zijn controlerende taak ten aanzien van het monitoren van de uitvoering van de aanbevelingen die aan het college zijn gericht vormgeven door het gedurende het jaar stellen van (politieke) vragen of door middel van een motie.

Het aanbevelingenregister is in deze vorm opnieuw besproken in de commissie Bestuur en Economie van 26 februari 2025. Aangezien er op dat moment geen nieuwe onderzoeken waren opgeleverd door de rekenkamer, betrof dit een update van de eerdere aanbevelingen uit het register. Op dit meetmoment waren twee aanbevelingen uit het vastgoedonderzoek afgedaan en opgenomen in het archief. De 5 resterende aanbevelingen uit het vastgoedonderzoek waren aangemerkt als 'geel' (nog of continu in uitvoering). Van het onderzoek naar woonbeleid stonden van de 5 aanbevelingen in het register op dat moment: 3 aanbevelingen op 'geel', 1 aanbeveling op 'groen' (uitgevoerd) en 1 op 'rood' (nog niet opgepakt).

In 2026 wordt de voortgang op de aanbevelingen van de volgende rekenkameronderzoeken besproken en vastgesteld door de raad: het onderzoek naar de effectiviteit van het woonbeleid (2023), het nazorgonderzoek naar vastgoed (2023), het onderzoek naar de toegankelijkheid van de dienstverlening (2025), het Doe Mee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht (2025) en het nazorgonderzoek naar jeugdhulp (2025).

4. Overige activiteiten

4.1 Interne contacten

De lid-rapporteurs en de secretaris hebben bij de start van nieuwe onderzoeken de inhoud en het proces afgestemd met de gemeentesecretaris, de betrokken portefeuillehouders en directeurs. Tijdens de onderzoeken heeft de secretaris regelmatig contact gehad met de betrokken ambtenaren over de voortgang. Met de griffie zijn goede contacten gewaarborgd, doordat de secretaris van de rekenkamer haar werkplek op de griffie heeft en deelneemt aan het wekelijkse werkoverleg van de griffie. Daarnaast vullen de griffier en de voorzitter van de rekenkamer gezamenlijk het werkgeverschap van de secretaris in. Ook is de rekenkamer bij informele momenten aanwezig geweest, zoals bij de zomer-BBQ en de nieuwjaarsbijeenkomst.

In oktober 2025 heeft een afstemmingsoverleg plaatsgevonden van de rekenkamer met de Audit- en rekeningcommissie (ARC) waarbij ook de wethouder Financiën, de concerncontroller en de accountant betrokken waren. Hier worden de plannen voor onderzoeken van de accountant, (in opdracht) van het college (artikel-213a-onderzoeken) en die van de rekenkamer voor het komende jaar afgestemd, zodat overlap en dubbel werk worden voorkomen.

4.2 Communicatie

De rekenkamer wil een open en toegankelijk orgaan zijn. Om dit te bereiken voert zij een actief communicatiebeleid. Concreet betekende dit in 2025 het volgende:

- De rekenkamer roept inwoners van Hilversum via haar webpagina op suggesties aan te dragen voor nieuwe onderzoeksonderwerpen.
- Elk afgerond onderzoek leidt tot een schriftelijk rapport. Daarnaast wordt bij de presentatie van onderzoeken gezocht naar passende vormen van communicatie (zowel bij de start als bij de afronding van onderzoeken geeft de rekenkamer in elk geval een persbericht uit).
- Rapporten, de website en alle online documenten worden zo veel mogelijk volgens de eisen van de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) gepubliceerd zodat deze voor een zo breed mogelijk publiek, met en zonder beperking, toegankelijk zijn.
- In samenspraak met het gemeentelijk webbureau wordt de webpagina van de rekenkamer voortdurend actueel gehouden. De webpagina bevat alle openbare informatie over de rekenkamer, zoals de samenstelling en (neven)functies van leden, het visiedocument, het reglement van orde en de onderzoeksrapporten. Ook op de website van de VVR zijn de onderzoeksrapporten van de rekenkamer te vinden.

4.3 Netwerksamenwerking

Om kennis en ervaring over het lokale rekenkamerwerk uit te wisselen, heeft de rekenkamer contact met collega-instellingen in het land. De Rekenkamer Hilversum is lid van de Vereniging van Rekenkamers (VVR). De secretaris heeft contact met collega-secretarissen en onderzoekers via de aan de VVR verbonden regionale kenniskring. Er is door de secretaris en door verschillende rekenkamerleden deelgenomen aan (online en fysieke) masterclasses, webinars en landelijke dagen.

4.4 Zelfevaluatie

Op 9 december 2024 heeft de rekenkamer een zelfevaluatie gehouden. Daarin zijn de eigen documenten van de rekenkamer onder de loep genomen, zoals het visiedocument, het reglement van orde en de verordening op de rekenkamer. Ook is teruggekeken naar de uitkomsten van eerdere evaluaties en de ontwikkelingen sindsdien, en is gereflecteerd op het functioneren als team. Deze zelfevaluatie heeft een aantal actiepunten voor 2025 opgeleverd, waaronder het actualiseren van genoemde documenten. De concrete resultaten hiervan worden verwacht in 2026 met het opleveren van geüpdatete documenten.

5. Financieel overzicht 2025

De raad had voor 2025 een bedrag van € 175.415,- voor de rekenkamer begroot ter dekking van alle kosten. Het budget van de rekenkamer is in 2025 als volgt besteed:

Tabel 1: Budgetbesteding van de rekenkamer in 2025

Kostenpost	Begroting	Gerealiseerd ultimo 2025
Onderzoeksbudget Onder het onderzoeksbudget vallen de kosten voor inhuur van onderzoeksbureaus, de vergoedingen van de leden van de rekenkamer, de salariskosten van de secretaris/onderzoeker en overige kosten.	€ 175.415,-	€ 164.580,95 ¹

¹ De onderschrijding hangt samen met het doorschuiven van het onderzoek naar Citymarketing naar 2026.